

gtz

**C/TY T V NB O
T N THIÊN NHIÊN
FRR EAST ASIA
LIMITED**

**C C KI M LÂM
FOREST PROTECTION
DEPARTMENT**

**DỰ ÁN HÀNH LANG XANH
GREEN CORRIDOR PROJECT**

**TÀI LIỆU THỰC HIỆN
DÀNH CHO KIỂM LÂM**

Tháng 1 năm 2006

KIỂM SOÁT TOÀN KHU VỰC

I. TƯ NTRA

Tư n tra là công c quan tr ng nh t c s d ng trong B o t n thiên nhiên thu th p thông tin v m t khu v c. Tư n tra hi u qu không th th c hi n c n u không có các tiêu chu n tư n tra cao. Tư n tra là m t công vi c không đ d dàng, nó yêu c u ph i có c v th l c và tinh th n.

Tư n tra có ch t l ng cao = Tính chuyên nghi p + n ng ng (n l c) +
+ K n ng + Ki n th c

N l c là c a cá nhân, ch có ki n th c và k n ng s c truy n t cho các b n tr thành nh ng ng i tư n tra chuyên nghi p và t hi u qu

CÁC KI U TƯ NTRA

1) Tư n tra trên tuyền th ng l

Ki u tư n tra này ti n hành t các i m (c s) c nh và bao g m m t s i u sau

- Tư n tra vòng ngoài và quét vòng trong nh ng khu v c có d u hi u các ho t ng phi pháp và thu th p các thông tin sinh h c. N u các thông tin này còn m i, ta c n ph i hành ng ngay t c kh c. Trong tr ng h p không có hành ng gì, ta c n ph i ghi nh n các thông tin phân tích.

Ki u tư n tra này có m t s nh c i m vì:

- Tư n tra s d ng các tuyền gi ng nhau
- Tư n tra theo các hình th c tiên oán
- Các ch t tư n tra có th b lâm t c giám sát (t c là the d i ki m lâm r i kh i tr m i tư n tra)
- Hình thành thói quen x u do quen thu c v i m i th xung quanh.

Tuy nhiên n u c qu n lý úng, ki u tư n tra này có th mang l i hi u qu cao trong giám sát các khu v c.

- Các l i ra vào c th ho c các khu v c có m c vi ph m cao có th c u tiên và giám sát nâng cao tính hi u qu th c thi pháp lu t.
- Các khu v c c th có th c u tiên thu th p thông tin sinh h c.
- S d ng các i m quan sát trong khi tư n tra hàng ngày giám sát hi u qu các ho t ng trái phép và s di chuy n c a ng v t.
- Nhân viên ho t ng trong ph m vi t các tr m c nh t i các khu v c xung quanh do ó h hi u bi t rõ v khu v c h ph trách bao g m c a hình, xu h ng các ho t ng trái phép và kh n ng di chuy n c a ng v t hoang dã.

2) Tư n tra trên di n r ng

Tư n tra trên di n r ng là ki u tư n tra c ti n hành trong nhi u ngày cách xa tr m c nh.

u i m:

- Hộ ích i v i nh ng vùng mà ki u tu n tra hàng ngày không th n c (t c là nh ng khu v c ít c bi t n ho c nh ng n i thu n l i c n c bi t nhi u h n).
- Cho phép tu n tra lâu h n trong m t khu v c, i u ó có ngh a là nhi u thông tin s c thu th p h n.
- B ng cách s d ng các lán tr i t m th i, các khu v c xa xôi có th c tu n tra k l ng do ó các thông tin và s li u c thu th p nhi u h n.
- Ki u tu n tra này d th c hi n m t cách bí m t.
- Các tu n tra viên không b sao nhãng gi ng nh tr ng h p h các tr m c nh (t c là s ng lâu các tr m, ài và các i u ki n ti n nghi khác s làm gi m các kh n ng c m giác và phát hi n c a h).

Nh c i m:

- Yêu c u l p k ho ch chi ti t h n (c bi t là ph n h u c n) so v i tu n tra trên tuy n hàng ngày.
- Yêu c u th l c cao h n.

3) Tu n tra bí m t trên di n r ng

Ki u tu n tra này gi ng v i tu n tra trên di n r ng nh ng m c ích c a tu n tra là không c l ho c b phát hi n.

Tu n tra bí m t trên di n r ng có th c s d ng hi u qu và thành công nh t trong h u h t các khu b o v , c bi t là các khu có di n tích r ng. Do các khu b o v c a Vi t Nam có nhi u các m i e do và áp l c (ví d ng i dân s ng trong các khu b o v) nên tu n tra theo cách bí m t là r t quan tr ng.

a) *Tu n tra bí m t trên di n r ng là gì?*

- Tu n tra bí m t trên di n r ng là tu n tra nh m m c ích duy trì hi n tr ng c a m t khu v c mà không các th s n, ng i dân a ph ng và ng nghi p phát hi n có ho t ng tu n tra ang đi n ra trong khu v c ó.
- Trong quá trình tu n tra, t tu n tra có th thu th p thông tin v a hình, d u hi u ng v t và các v t tích s n b n mà không ai bi t h ang có m t ó.

b) *Các y u t quan tr ng c a ho t ng tu n tra bí m t trên di n r ng.*

- i m m nh c a tu n tra: T tu n tra lý t ng là t càng ít ng i càng t t (t 2 n 3 ng i). Ng i th 3 luôn luôn h u ích vì anh ta c b trí tr c b àm ho c thay ca, trông coi trang thi t b , chu n b n c u ng và n.
- Tính bí m t: t c m c tiêu, t tu n tra ph i duy trì tính bí m t. Tính bí m t ph i c m b o ngay t lúc nhà khi các thành viên chu n b i tu n tra và ti p t c c gi kín trong quá trình tu n tra và cho n khi k t thúc tu n tra.

Cách d nh t duy trì an ninh tr s là t t c trang thi t b c a các thành viên ph i c chu n b s n sàng trong kho ng th i gian nh t nh. M t th t c ho t ng tiêu chu n nên c thành l p, khi c tri u t p

bắt đầu lúc nào thì tu n tra s báo cáo v trang thi t b , s l ng cho m t t tu n tra. T tu n tra c ng nên báo cáo v tr s khi h t i khu v c ho t ng.

Trong quá trình tu n tra, tính bí m t ph i c m b o b ng:

- K thu t xóa d u v t (xóa d u và v t c a n i b n l i)
- S d ng các v t che ch n, n náu
- Xóa b các v t n i c m tr i
- K lu t nghiêm v ánh sáng và ti ng n

c) Trang thi t b

Do tính ch t c a ki u tu n tra này là tu n tra trên di n r ng và do ó các thành viên không c trang b t i n nghi mà h ph i c trang b cho phù h p m b o g n nh trong quá trình i tu n.

d) Ch c n ng tu n tra

Ho t ng chính c a tu n tra là i nh nhàng và thu th p tin t c. T c di chuy n ph i ch m h n so v i tu n tra th ng l trên tuy n. Tu n tra s d ng các i m quan sát có th bao ph c nh ng n i có di n tích r ng nh m phát hi n ra s hi n di n c a các th s n hay các loài ng v t. Các thông tin chi ti t v a hình, sinh h c, c ng ng a ph ng và các d u hi u s n b n ph i c thu th p, ghi nh n và báo cáo. Tu n tra có th c th c hi n t các lán tr i t m th i ho c có th di chuy n t i m này n i m kia và ng l i ó khi tr i t i.

Các thành viên tu n tra ph i s d ng các tín hi u b ng tay giao ti p v i nhau. Nói chuy n ph i c gi m c t i thi u

e) Các th thu t tu n tra bí m t trên di n r ng

tu n tra có hi u qu , ta ph i th c hi n các b c sau:

- Tránh mang vắc nhi u dùng cá nhân
- Không eo các v t ph n quang vào ban ngày
- Gi im l ng tr ban êm
- Giao ti p có s d ng các tín hi u b ng tay
- m b o quan sát m i lúc
- Di chuy n tách d i nhau khi a hình cho phép
- Ngh ng i riêng r vào các th i i m ban ngày
- Tránh i trên các l i mòn n i s n b n ho c n i có d u chân
- Áp d ng các k thu t xóa d u v t
- Không hút thu c

4) Tu n tra mai ph c

S d ng ki u tu n tra này khi ã có thông tin c th v các ho t ng phi pháp trong khu v c.

5) Tu n tra êm

M t trong các thi u sót/l i l n nh t trong các ho t ng tu n tra các khu b o v là không có tu n tra êm. i u quan trọng cho các nhà qu n lý VQG và nh ng ng i ho t ng trên th c a là bi t c i u gì ang x y ra trong khu b o v c a h vào ban êm, các ho t ng ph m pháp và di chuy n c a ng v t.

Các nguyên t c tu n tra êm có hi u qu

- K lu t:

Nhân s tham gia vào các ho t ng tu n tra êm ph i duy trì k lu t m c cao.

Ch ng h n:

- + Nói chuy n ph i gi m c t i thi u
- + Trang thi t b ph i c chu n b k càng và m i ng i ph i bi t ch c ch n ch nào b cái gì
- + Không hút thu c hay t l a
- + Nhân viên tu n tra ph i th c hi n nghiêm các m nh l nh a ra
- + Không s d ng các v t phát sáng
- Ánh sáng phát quang
S d ng ánh sáng m c t i thi u. ền pin và ánh sáng ch s d ng trong tr ng h p c n thi t. S d ng ánh tr ng b t c khi nào có th . Vì th c n ph i bi t tu n tr ng.
Trong th i gian tu n tra êm ch ng các ho t ng s n b n, ngh các thành viên s d ng ền có ánh sáng m nh. ền này có th g n kèm v i tay c m súng. Do ó, khi ền chi u, súng c ng ch theo h ng chi u ó.

Khi l p k ho ch s d ng ánh sáng, c n ph i ý n m t s i u sau ây

- + Làm m m t i t ng b ng ánh sáng t xu t trong th i gian dài
- + Tránh m t bình t nh khi có ánh sáng t xu t
- + Tránh làm m m t ng i
- Quan sát m i h ng
Bóng t i che n p k tình nghi. Do ó m b o an toàn cho b n và t tu n tra, b n ph i luôn luôn quan sát m i h ng. S n sàng di chuy n b t h ng nào.
- Ki m soát tu n tra
Do h n ch t m nhìn nên ki m soát tu n tra r t khó. Các tu n tra viên ph i hành ng theo các tín hi u b ng tay, các m nh l nh thì th m khi c a ra các thành viên ph i hành ng ngay t c kh c. N u n súng, các thành viên ph i la hét lên m b o duy trì ki m soát c tình hu ng
- Thông tin liên l c trong tu n tra êm

C n ph i nh m t s i u sau ây:

- + Không có ánh sáng t t s không quan sát c các ho t ng c a nh ng k vì ph m lâm lu t
- + Lâm t c n náu ngoài khu v c chi u sáng có th là m i e d a i v i tu n tra viên

- + Ng ười thí nghiệm phải tuân thủ các quy định về an toàn khi sử dụng súng có thể gây nguy hiểm nghiêm trọng. Vì thí nghiệm này yêu cầu kỹ thuật cao và phải tuân thủ các quy định về an toàn khi hành động.
  - + Khi sử dụng kính, cần thận trọng tránh làm hỏng kính hay xảy ra tai nạn vì kính vỡ.
- Thí nghiệm
- nâng cao khả năng nhìn vào ban đêm, cần phải quan tâm và hiểu các yếu tố đi kèm:
  - + Nếu bạn nhìn chằm chằm vào một vật, bạn sẽ thấy hình ảnh của vật đó di chuyển và cuối cùng tắt đi. Do đó không nhìn vào một vật quá lâu vào đêm.
  - + Về đêm, tất cả các vật thể có màu đen, trắng hoặc xám, Vật thể màu sáng sẽ sáng hơn và nổi bật, vật thể tối sẽ tối hơn.
  - + Mắt người có thể thích nghi với bóng tối khi đi vào trong phòng 1,5 giờ.
  - + Sau khi mắt thích nghi, ánh sáng của một tàn dư của lá có thể nhìn thấy trong 100m.
  - + Hiểu tất cả các dây thần kinh thị giác tập trung 2 bên chéo mắt. Vì thế khi nhìn nghiêng ta có thể nhìn thấy các vật thể rõ ràng hơn.
  - + Mắt ta hình thành hình ảnh một cách tự nhiên, do đó nếu bạn quan trọng khi quan sát vật thể là nhìn vào mắt trái của vật đó.
  - + Chọn hình ảnh to hơn có bóng mờ nhìn thấy rõ.

Các thí nghiệm khác

1. Kiểm tra nghiêm ngặt về sử dụng ánh sáng
  - Không sử dụng ánh sáng
  - Không mang theo vật chiếu sáng (đèn)
2. Kiểm tra nghiêm ngặt về thị giác
  - a. Giữ vật thể chắc chắn không phát ra tiếng ồn
  - b. Giữ im lặng, không nói chuyện
  - c. Sử dụng kính để bảo vệ mắt
3. Sử dụng vật thể che chắn
  - a. Sử dụng các vật có sẵn như: tường, cây
  - b. Trong phòng tối có đèn, sử dụng các bóng của vật do đèn tạo ra
4. Quan sát
  - Nhìn thẳng lên trên
  - Khi nghe, nhắm mắt một chút
  - Di chuyển đầu và mắt sang một bên một chút (không nhìn chằm chằm vào một vật)
  - Nhắm mắt một hoặc hai mắt vào khi bắt đầu ánh sáng mờ nhạt chiếu vào

NHÌN VÀO CÓ NHÌN THẤY SÁNG NHÌN ĐÓNG CÓ NHÌN THẤY BÓNG

II. I M QUAN SÁT (QS) VÀ I M NGHE (N)

i m quan sát là cách quan sát m t khu v c có hi u qu mà không l mình. Cách t t nh t là ng i im m t ch quan sát các chuy n ng c a con ng i. Ch di chuy n trong tr ng h p c n thi t. Trong các a hình b ng ph ng, i m nghe có th phù h p h n vì t m nhìn c a ng i quan sát b h n ch và không hi u qu .

Lý do thi t l p i m quan sát:

Ch c ch n ph i có lý do t t trong vi c thi t l p và s d ng i m quan sát.

D i ây là các lý do cho ph ng pháp này:

- Quan sát các tuy n ã bi t mà th s n hay s d ng
- Quan sát các khu v c s n b n
- Quan sát các ho t ng c a con ng i (các ho t ng x y ra trong và ngoài khu b o v)
- Quan sát các chuy n ng c a ng v t ho c theo dõi s m t d n c a chúng

M c ích chính c a vi c l p OP/LP là thu th p thông tin ph c v cho s d ng ngay t c th i ho c s d ng sau này và phát hi n ra b t k ho t ng nào trong và ngoài vùng qu n lý

Các yêu c u có m t i m quan sát t t:

M t i m quan sát t t ph i áp ng c các i u ki n sau:

- Ph i quan sát c toàn b khu v c theo k ho ch ra. Do ó, i m ó ph i có t m nhìn t t bao ph toàn b vùng trách nhi m
- N u i m QS c b trí trong th i gian dài, c n ph i có ch phù h p cho ngh ng i, n u n, v.v g n ó ph c v cho nhân viên.
- Không ch n n i rõ ràng (l thiên)
- Ph i có b àm truy n thông t t
- Ki m tra xem n i ó có th b o v c trong các i u ki n th i ti t x u
- M t i m QS/Nghe ph i không c n m trên ng chân tr i
- Ph i c che khu t kh i t m quan sát c a ng i khác
- n i m QS/Nghe ph i bí m t, tránh kh i s phát hi n khi n và r i i m nghe.
- Có th l a ch n i m QS/Nghe trong quá trình tu n tra bình th ng. a i m l a ch n ó có th c ánh giá và ghi nh n cho vi c s d ng trong t ng lai. t tên d nh .

Cách ti p c n i m QS/Nghe:

- Lý t ng nh t là th c hi n vào lúc tr i t i tránh b l . M t khi b l , i m QS s không còn giá tr cho các ho t ng t i th i i m hi n t i c ng nh t ng lai.

- b) n và i kh i i m QS ph i qua các khu v c n nấu và ph i c ng y trang.

Nhân s t i i m QS/Nghe:

- a) M t i m QS/Nghe nên có hai ng i. M t ng i làm quan sát chính, m t làm quan sát ph (tr lý)
 b) Các thành viên còn l i ngh ng i n i c m tr i kín
 c) Nên thay ca sau 2 gi quan sát. i u này nh m m b o cho vi c t p trung t t nh t, tránh làm m t m i các thành viên

Các th c n ph i làm

- a) m b o có t m nhìn rõ ràng quan sát toàn b khu v c.
 b) Bi t các c i m chính trong vùng quan sát
 c) Quan sát m t cách có h th ng trong khu v c quan sát, b t u t n i g n, sau ó gi a r i n xa
 d) Ki m tra các khu v c chìm (các h)
 e) Không s d ng ng nhòm liên t c tránh m i m t
 f) Nh quy lu t Hình d ng
 Hình chỉ u
 Bóng
 Kho ng cách
 B m t
 Chuy n ng
 g) Ng i quan sát ph i s d ng các hi u bi t v khu v c bi t c b t k s thay i nào
 h) B t k chuy n ng/tia sáng nào u ph i c c 2 ng i chú ý theo dõi kh ng nh và ánh giá càng s m càng t t.
 i) Bình th ng, ch s d ng m t và ng nhòm. N u có ng thiên v n thì ch s d ng nó quan sát các m c tiêu c th
 j) Trong khi i m nghe, c g ng c l ng kho ng cách khi nghe th y âm thanh. B ng cách làm liên t c nh này, b n có th c l ng t ng i chính xác cho dù r t khó l y kho ng cách vào ban êm. Vào ban êm, l y h ng a bàn và ki m tra l i vào ngày hôm sau xem n u âm thanh ó phát ra t h ng ngôi nhà, con ng hay b t k a i m liên quan nào ó có th giúp b n.
 k) Không bao gi tiên oán. C g ng m b o r ng b n bi t chính xác i u gì ã gây ra tí ng ng/âm thanh. Không c gi nh nó là m t cái gì ó b i vì b n ang nghi ng . Nó có th là m t cái gì ó r t ngây ngô và không liên quan.

Nh t ký i m QS/Nghe:

Trong nh t ký QS/N, c n báo cáo các thông tin sau:

- a) Th i gian
 b) T a

- c) Chi tiết quan sát
- d) Tên người quan sát chính và phụ

Kiểm thức quan sát/nghe:

- a) Khi kiểm thức các hoạt động quan sát, rời đi kiểm thức QS/nghe trong khi đi kiểm nguyên vẹn.
- b) Không bao giờ làm việc khác biệt với cái gì khác thu thập và trả về
- c) Nâng cấp kỹ thuật, v.v và làm cho nó trở lại bình thường
- d) Di chuyển kín đáo, tránh bị phát hiện. Tất nhiên là đi cho đến khi trở lại
- e) Không bao giờ đi kiểm thức tránh bị phát hiện về sau
- f) Không bao giờ làm việc QS vì bản thân có thể sẽ đi kiểm thức sau này

Các quy định chung:

- a) Người quan sát phải luôn trong trạng thái cảnh báo. Đây là lý do tại sao 1 người không nên quan sát quá 2 giờ
- b) Ghi nhận ưu tiên là ghi ít. Nếu cái gì đó không được ghi nhận thì mãi mãi không tồn tại trong báo cáo
- c) Không được hút thuốc, không nói chuyện hoặc di chuyển trong kiểm thức QS/Nghe. Kiểm thức QS/Nghe không bao giờ được làm lại
- d) Không bao giờ bắt gặp người và đi kiểm thức QS/nghe, ghi nhận ưu tiên hoặc bất kỳ nhiệm vụ nào khác
- e) Kiểm thức nghiêm túc và tuân thủ quy định. Người lãnh đạo đóng vai trò quản lý.

III. KỸ THUẬT QUAN SÁT

Các kỹ thuật quan sát

1. Các yếu tố làm cho một vị trí có thể nhìn thấy được

Các nhân viên cần phải nắm vững các yếu tố này khi quan sát khu vực tuần tra

- Hình dáng
- Hình chiếu
- Bóng
- Khoảng cách
- Bộ môn
- Chuyển động

2. Vùng cảnh giác

Khi đi tuần tra 1 vùng nào đó có thể sẽ đi kiểm thức các vị trí quan sát, ta phải thể hiện quan sát theo cách sau:

- o Chia vùng quan sát làm 3 phần:
  - + Quan sát phần xa
  - + Quan sát phần giữa
  - + Quan sát phần gần
- o Đi tuần tra từng vùng một theo thứ tự trái sang phải vì một ta sẽ dễ dàng trái sang phải

- Ng i quan sát ph i quan sát ít nh t 2 gi . N u lâu quá s làm cho m t m i và kém t p trung
- S d ng các trang thi t b tr quang
- Luôn luôn tr ng thái c nh báo
- Nh tìm các v t th khác th ng trong khu v c và áp d ng 6 y u t có th nhìn th y l v t th
- N u ang quan sát tìm m t v t gì c th , c g ng g i l i hình nh c a v t ó trong u. B ng cách làm nh này, kh n ng nhìn v t th s t ng lên ít nh t 50%

3. c l ng kho ng cách

Khi i tu n tra, các thành viên trong t tu n tra ph i bi t cách c l ng kho ng cách i tu n tra úng trên các tuy n ã l p theo b n k ho ch. D i ây là m t s ph ng pháp xác ình kho ng cách

- Ph ng pháp bình quân:
T t c các thành viên ó c l ng m t kho ng cách, sau ó c ng t t c các kho ng cách ó l i và chia u cho m i ng i, ta s c kho ng cách bình quân. Ph ng pháp này t ng i chính xác.
- Ph ng pháp sâ v n ng bong á:
H u h t m i ng i u bi t chi u dài sâ bóng là 100m. Khi quan sát v t nào ó ta có th c l ng kho ng cách n v t th ó b ng bao nhiêu l n chi u dài sâ bong, sau ó nhân v i 100.
- Ph ng pháp m t n a
N u v t th quan sát n m quá xa, nên ch n m t i m kho ng cách gi a b n và v t th quan sát c sau ó nhân v i 2

4. Các y u t làm nh h ng n s xu th i n c a m t v t th

Chú ý:

- V t th xu th i n g n h n khi
  - + M t tr i ng sau b n
  - + V t th quan sát l n h n v t th khác trong vùng
  - + Có các h trong ph m vi quan sát
  - + V t th ó n m trên cao h n b n
- V t th xu th i n xa h n khi
  - + M t tr i chi u ng tr c b n
  - + V t th quan sát nh h n v t th khác trong vùng
  - + B n n m xu ng quan sát v t th ó
  - + B n nhìn xu ng v t th ó

IV. CÁC K THU T THEO DỐI

M c tiêu: thu th p thông tin thông qua quan sát liên quan n các ho t ng s n b n, tang tr v khí, các ho t ng phi pháp trong khu v c qu n lý.

1. Các ki u theo dõi:

- Ban ngày

- Bàn êm
- Chăn và gối

2. Khu vực theo dõi:

- Mật độ, con đường, khu vực hay mật độ nào đó trong hoặc ngoài VQG

Theo dõi có thể là quan sát hoặc nghe ngóng hoặc cả hai

3. Trang thiết bị

- Sổ ghi chép
- Bút chì (bút mực không viết khi đi rừng)
- Đèn nhòm
- Đèn pin và pin
- Bàn
- Pin dự phòng cho bàn
- Nước uống
- Túi ngủ
- Quần áo
- Áo mưa
- Túi nilon (đựng bàn, sổ ghi chép, đèn nhòm, v.v)
- Vợt
- Đèn pin
- Công cụ
- Bàn
- Bàn chải

V. CÁC THỨC THUẬT PHÁT HIỆN

Mục đích của phát hiện là nhận biết ngay bất kỳ mối đe dọa nào trong khu vực kiểm soát của bạn khu vực. Nó giúp ta biết trước và ngăn ngừa các vấn đề xảy ra bằng cách áp dụng các biện pháp ứng phó

1. Vùng phát hiện: là vùng xác định thông qua tuần tra và nghiên cứu chi tiết về địa hình phát hiện ra các hoạt động của thú săn

Các yêu cầu về vùng phát hiện

+ Không quá gần đường ranh giới vì các thú săn hay hoạt động các vùng sâu bên trong

+ Địa hình phù hợp cho việc tìm kiếm các dấu vết

+ Các điểm quan sát tốt có thể quan sát các tuyến di chuyển của thú săn

VI. LẬP KẾ HOẠCH TUẦN TRA

Lập kế hoạch tuần tra phải có sự tham gia của tất cả các thành viên trong suốt quá trình lập kế hoạch. Điều này cần quan trọng vì nó thể hiện sự tham gia và cam kết của các thành viên. Có một câu nói sau:

“Hãy nói với họ, họ sẽ nghe; hãy chỉ cho họ, họ sẽ nhìn; và hãy để họ tham gia vào họ sẽ hiểu”

Tuy nhiên, vì vì các t tu n tra yêu c u m b o bí m t/an toàn cho tu n tra, các thành viên c a t tu n tra s không c tham gia vào quá trình l p k ho ch

Quá trình l p k ho ch tu n tra g m 4 giai o n:

a. Giai o n tóm t t tu n tra

Trong giai o n này, các thành viên s nh n c m t m c tiêu tu n tra. M c tiêu này ph i là **m c tiêu t c**

Ví d : Th c hi n tu n tra v i c ng cao trong 4 ngày t i khu v c Khe L Ô có t a t X, Y t i X', Y' và thu th p t t c các d u hi u v ho t ng phi pháp c a con ng i. Các d u hi u m i và quan tr ng trong vòng 1 tu n ph i báo cáo ngay v tr s .

- T m c tiêu này ta bi t:
- + Khu v c tu n tra: X, Y – X', Y'
  - + Th i gian tu n tra: 4 ngày
  - + Ki u i u tra: c ng t p trung
  - + Ki u thông tin thu th p: d u hi u phi pháp
  - + Ki u báo cáo: báo cáo v tr s i v i các d u hi u m i

Sau khi ã có c thông tin tóm t t v tu n tra, t tu n tra bây gi l p k ho ch

b. Giai o n l p k ho ch

Trong giai o n này c n ph i quan tâm n m t s i m sau ây:

- Ng i ch huy:
M i t tu n tra ph i có m t c c u lãnh o và ng i ch huy ph i hi u rõ vai trò c a h c bi t là liên quan n k ho ch tu n tra
- Khu v c tu n tra:
Các thành viên tu n tra ph i hi u bi t v a hình và các i u ki n v t lý trong khu v c tu n tra. i u này có th t c b ng nh ng óng góp v hi u bi t, kinh nghi m c a các cá nhân và các tài li u tham kh o nh b n a hình.
- Các k thu t tu n tra:
Các thành viên ph i quy t nh làm th nào tu n tra trong toàn b khu v c theo yêu c u mà m c tiêu ra và **k thu t i u tra nào** h s áp d ng vào.
- Hi u bi t v các ho t ng ph m pháp trong khu v c
Thông tin v tình hình vi ph m pháp lu t trong khu v c tu n tra r t quan tr ng c bi t khi m c tiêu tu n tra liên quan n th c thi pháp lu t. Vì th c n ph i xem xét và tìm hi u t t c các tài li u, báo cáo và hi u bi t c a cá nhân liên quan n các ho t ng ph m pháp trong vùng
- Thông tin liên l c:
Ph i m b o r ng t tu n tra c trang b y h th ng thông tin liên l c nh : b àm hoàn thành nhi m v

- Trang thi t b :
T tu n tra ph i làm m t danh sách trang thi t b c a t t c các thi t b tu n tra
- Chu n b v ph ng ti n i l i
T tu n tra ph i lên k ho ch xe a i n a i m tu n tra và ón v
- L ng th c th c ph m:
T tu n tra ph i m b o có ây l ng th c th c ph m th c hi n tu n tra có hi u qu
- Th t c báo cáo:
T tu n tra ph i hi u rõ các m u báo cáo thu th p thông tin

c. Giai o n th c hi n

Tr c khi kh i hành tu n tra, ng i ch huy ph i m b o:

- T t c các trang thi t b ph i y s l ng và s n sàng
- T t c các thành viên u ph i trong i u ki n s c kh e t t
- T t c các thành viên ph i c trang b ng ph c và y
- T t c các thành viên ph i có y l ng th c th c ph m
- Ph i s p x p/chu n b ph ng ti n i l i y
- V khí và b àm ph i ho t ng t t

d. Giai o n báo cáo

Sau khi k t thúc tu n tra, t tu n tra ph i báo cáo tóm t t t t c các thông tin thu c c àng s m c àng t t

VII. CÁC K THU T TU N TRA

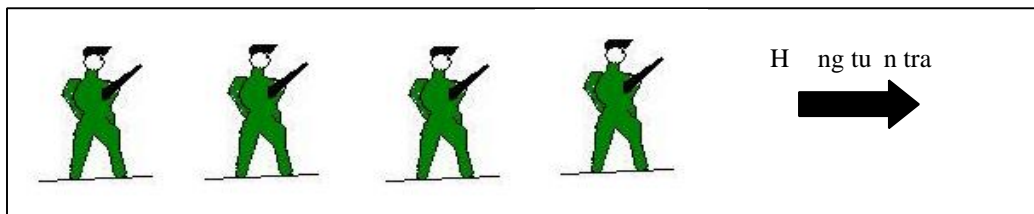
Khi b n ã l a ch n các ki u tu n tra mà b n s th c hi n, i u quan tr ng là b n ph i xem xét các k thu t khác nhau chuy n tu n tra c a mình em l i hi u qu . D i ây là các k thu t tu n tra:

1. I HÌNH TU N TRA

Các ký hi u trong s tu n tra: PC – Ng i ch huy
S – Trinh sát
PM – Tu n tra viên

1.1. i hình m t hàng d c

Hình 1: i hình m t hàng d c

í hình này hay c s đ ng nh ng kém hi u qu nh t

u i m:

- Phù h p v i m i ki u a hình
- T t trong tr ng h p yêu c u t c (t c là quăng ng n n i tu n tra xa).
- Gi m kh n ng các thành viên th t l c nhau trong quá trình tu n tra
- Ng i ch huy ki m soát tu n tra t t
- Tu n tra t t hai bên s n

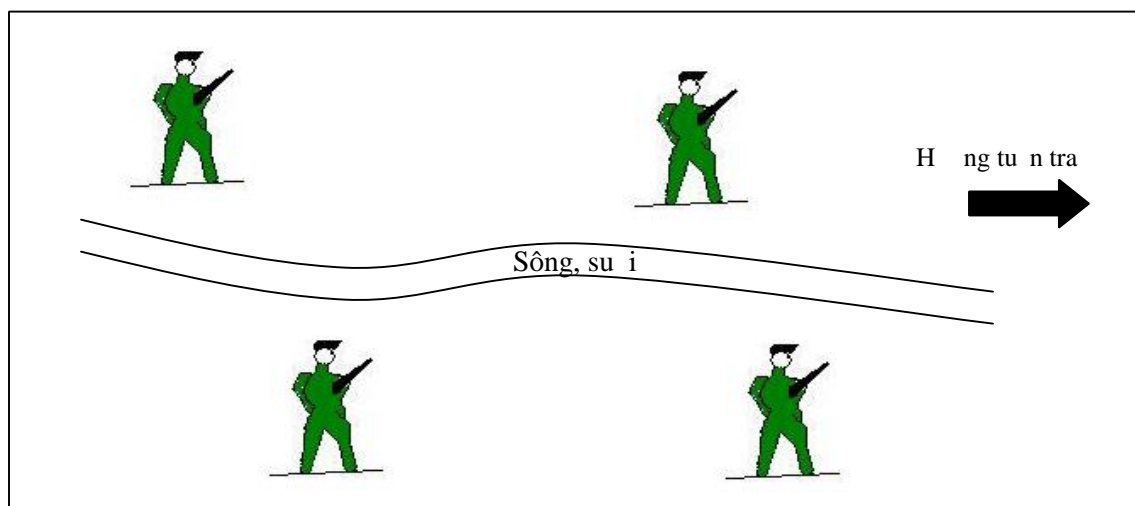
Nh c i m:

- Ch tu n tra khu v c trên m t ng th ng (t c là nhi u ng tu n tra s có nhi u phát hi n h n)
- Các tu n tra viên có xu h ng co c m l i v i nhau đ n n nói chuy n và ít quan sát.
- Di n tích tu n tra h p
- l i nhi u đ u v t ng sau (t c là khó xóa đ u v t h n)
- Các thành viên hay i theo các ng mòn ho c l i i c a ng v t

1.2. í hình 2 hàng đ c

K thu t này nhìn chung c s đ ng khi tu n tra đ c theo song su i ho c theo ng. V c b n, ây là í hình m t hang n so le. Ki u tu n tra này che ph t t c 2 ben s n và phía tr c

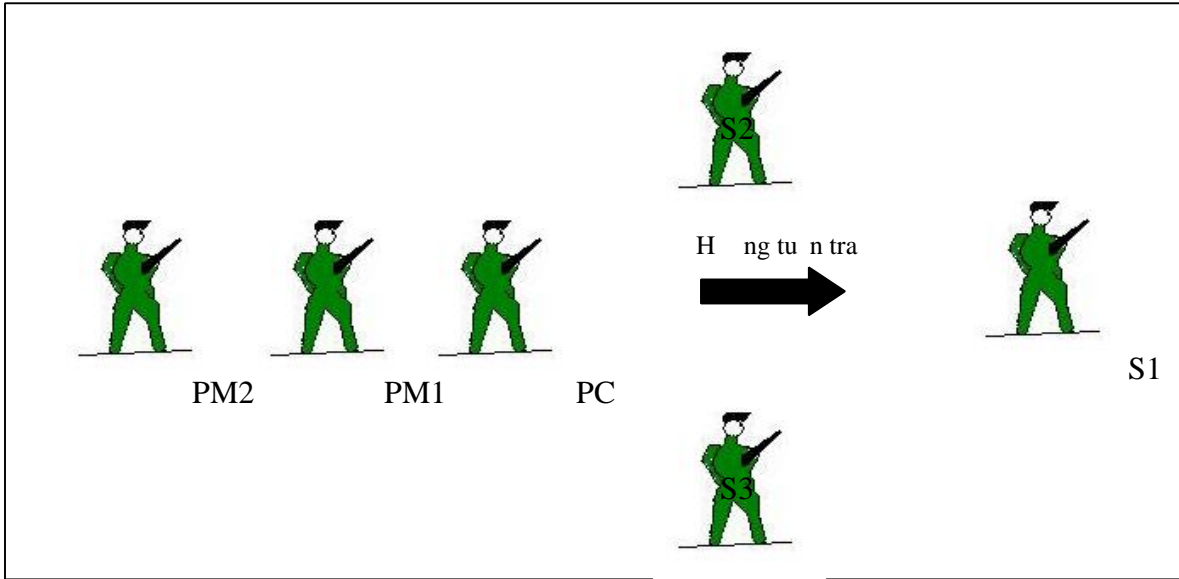
Hình 2. í hình 2 hàng đ c

1.3. í hình kim c ng

Kiểu hình này có sử dụng nên có thể thực hiện dày và có thể sử dụng thành công trong kiểm tra đầu tư. Kiểu hình này có thể phân tích xung quanh.

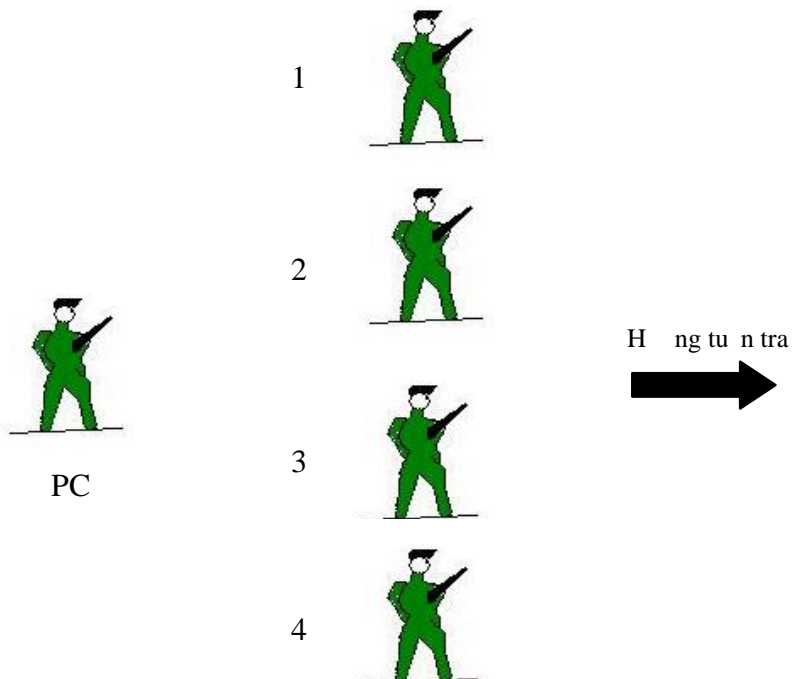
Hình 3. Kiểu hình kim cương

1.4. Kiểu hình mặt hàng ngang

Đây là phương pháp kiểm tra có hiệu quả cao và sử dụng phân biệt khi kiểm tra trên địa hình trống rỗng và khi tiến hành kiểm tra chi tiết.

Hình 4. Kiểu hình mặt hàng ngang

Ưu điểm:

- Khó phát hiện nếu không cách rỗng
- Thuận tiện che giấu hình ảnh
- Các thành viên quan sát nhau vì họ làm việc cùng nhau

Nhược điểm:

- Hình ảnh có thể phát hiện nếu các thành viên không chú ý quan sát
- Khó duy trì nếu có thể mất kết nối

1.5. Hình ảnh ẩn

Hình ảnh này thường có hình ảnh tự nhiên sẽ được biến và có hiệu suất cao.

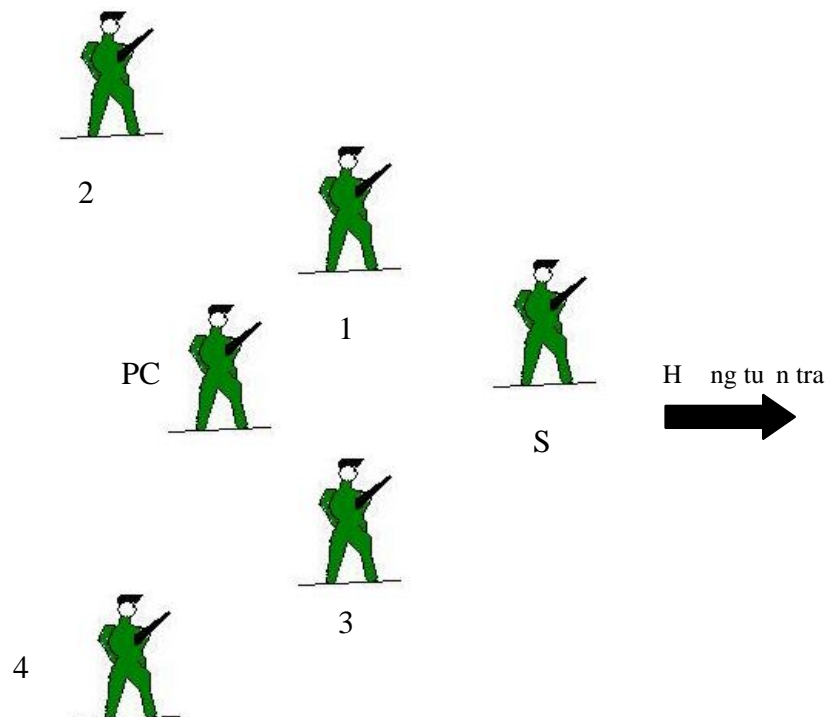
Ưu điểm:

- Khó phát hiện nếu duy trì không cách rỗng
- Nâng cao che giấu hình ảnh lên nhiều
- Các thành viên quan sát nhau vì họ làm việc cùng nhau
- Có thể dễ dàng thay đổi hình ảnh sang kiểu hình ảnh khác hoặc 1 hàng ngang trong trường hợp cần thiết
- Tất cả trong cùng một môi trường khác nhau

Nhược điểm:

- Khó duy trì hình ảnh
- Khó sử dụng các dữ liệu bằng tay

Hình 5. Hình ảnh ẩn

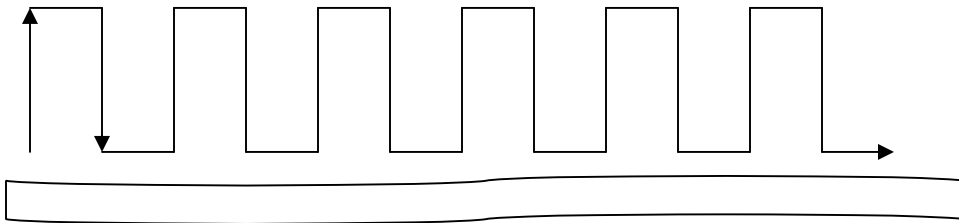

2. CÁC KI U I U TRA

Nh m h tr tu n tra trong phát hi n các d u v t c a th s n, phá r ng ho c các d u v t c a ng v t, các ki u i u tra khác nhau c a vào s d ng. S d ng m t ho c k t h p các ki u i u tra này có th giúp cho vi c tu n tra m khu v c thích h p và có ph ng pháp. i u quan trọng là quan sát b t k d u v t nào, không v n gì n u chúng ít có ý ngh a th i i m hi n t i và không nên v i vàng. Các ki u i u tra là nh ng y u t c c k quan tr ng trong tu n tra trên b khi l p k ho ch tu n tra.

1. Ki u i u tra ng c b n (hình r ng l c)

Hình 6.

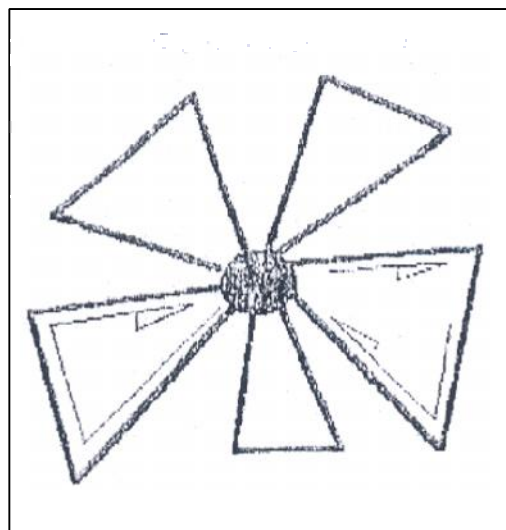

N u có m t i m nào ó ho t ng ch ng h n: ng, sông ho c hàng rào, ta s d ng cái ó làm ng c b n. B t ut ng c b n, di chuy n vuông góc theo h ng 90^0 sau ó r song song v i ng c b n, i t i p r i r vuông góc xu ng ng c b n. T i p t c i i u tra l p l i toàn b quá trình theo hình v trên i u tra toàn b khu v c.

2. i u tra theo hình nan qu t

Ho t ng t m t i m xác nh, di chuy n ra xa sau ó quay tr l i i m ó b ng ng khác. T i p t c i u tra theo m t cánh qu t m i cho n khi k t thúc quá trình

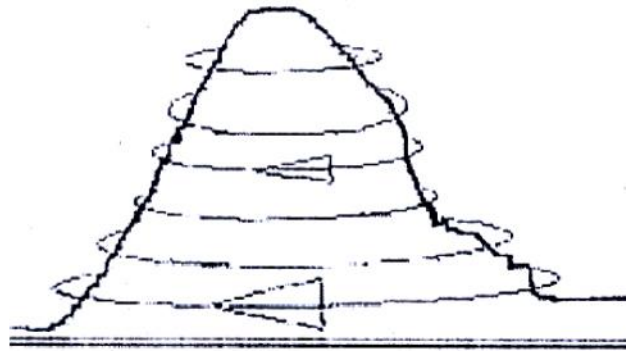
Hình 7.

3. Đi u tra theo ng ng m c

Trong các khu v c nh p nhô và mi n núi, ta có th theo các ng ng m c ho c b t u t đ i chân i và xo n c đ c theo ng ng m c t i nh. B ng cách này, toàn b di n tích c che ph tu n tra t t và có nhi u c h i phát hi n ra các đ u v t.

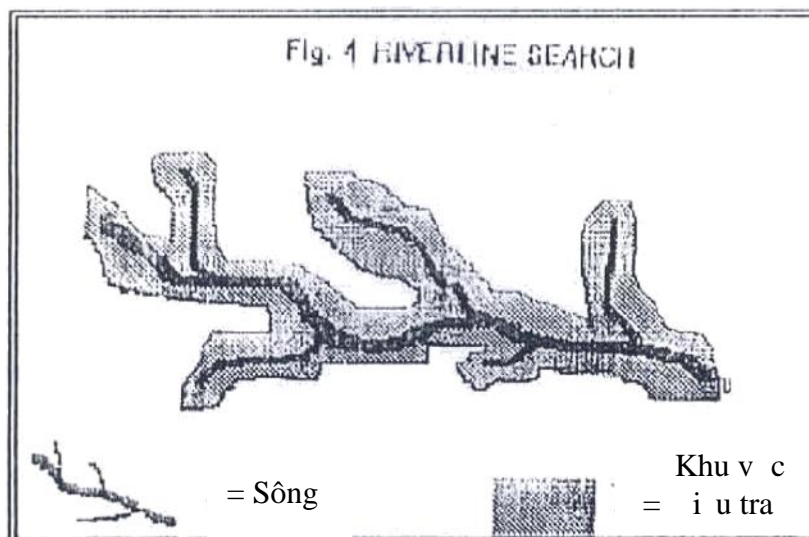
Hình 8.

3. Đi u tra hình nhánh sông

Đi chuy n song song v i dòng sông r i đ c theo các nhánh sông cho n i m cu i cùng r i quay tr l i dòng sông chính. Làm t ng t cho các nhánh sông khác, tuy nhiên tùy thu c vào kích th c t tu n tra, ta có th th c hi n i u tra 1 ho c c 2 bên b sông cùng m t lúc.

Hình 9.

4. i u tra theo hình g n sóng (hình sin)

Khi theo h ng chung c a con ng, hàng rào ho c các ng khác, tu n tra c th c hi n theo cách i ra xa các ng ó, di chuy n theo hình vòng cung r i tr l i ng ban u. Ti p t c l p l i quá trình i u tra g n sóng cho n h t quá trình.

Hình 10.

3. S D NG CÁC TÍN HI U B NG TAY

Tu n tra hi u qu yêu c u m c k lu t cao c bi t không làm n ào trong tu n tra. Nói chuy n luôn luôn c gi m c t i thi u, ti ng n có th làm cho ng v t l ng tránh và các th s n d phát hi n

gi m thi u vì c nói chuy n trong tu n tra, các thành viên c n ph i th ng nh t s d ng ng b các tín hi u b ng tay.

D i ây là m t s ví d v s d ng tín hi u b ng tay cho ki m lâm các V n qu c gia Nam Phi.

ng lên

Chu n b vào v trí mai ph c

Tìm th y d u v t

Quay l i

Xem l i kho ng cách trong i hình

Ch y l i ây

Ng i xu ng

D ngl i

G p ch ng ng i v t

Vào v trí n n p

Nghe th y

L i ây/ n ây

Đi hình mặt hàng ngang

Quan sát

Đi hình mặt hàng dọc

Đi hình mặt nghiêng

Đi hình Kim cồng

Hàng

L a

Có súng

C a

i/Ti n lên

Ngh ng i

ng v t